

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI ȘI
PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POS DRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

MINISTERUL
EDUCAȚIEI
CERCETĂRII
TINERETULUI
ȘI SPORTULUI

OIPOSDRU

Casa Corpului Didactic
„Alexandru Gavra”
Arad

Dificultățile de învățare la vârsta preșcolară

Investește în oameni !

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Axa prioritară 1 „Educația și formarea profesională în sprijinul creșterii economice și dezvoltării societății bazate pe cunoaștere”

Domeniul major de intervenție 1.3 “ Dezvoltarea resurselor umane din educație și formare”

Cod contract: POSDRU/19/1.3/G/22401

Titlul proiectului: „Educație timpurie pentru toți”

Beneficiar:

Casa Corpului Didactic „Alexandru Gavra” Arad

Parteneri:

Inspectoratul Școlar Județean Arad

Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională Arad

Grupul Școlar „Sava Brancovici” Ineu

Dificultățile de învățare

Sunt un termen generic ce se referă la un grup de tulburări ce se exprimă prin dificultăți semnificative în achiziționarea și utilizarea receptării și înțelegerii limbajului, a vorbirii, a raționamentului și abilităților matematice, ca și a unor abilități sociale.

Cum recunoaștem un copil cu dificultăți de învățare:

- prezintă diferențe semnificative între capacități și performanța atinsă;
- progresul său în procesul de învățare este minim sau zero;
- prezintă incapacitate de utilizare a facilităților educaționale care sunt puse la dispoziția copiilor de aceeași vârstă cu el;
- lucrează la un nivel inferior copiilor de aceeași vârstă;
- prezintă dificultăți emoționale și de comportament care împiedică frecvent procesul de învățare;
- prezintă deficiențe senzoriale și psihice care necesită un echipament sau servicii specializate suplimentare;
- are dificultăți continue de comunicare și interacțiune care-l împiedică în dezvoltarea unor relații sociale echilibrate și formează obstacole în procesul învățării.

Cu cine facem echipă?

Este bine de știut că susținerea și educarea unui copil care prezintă astfel de dificultăți nu este responsabilitatea unei singure persoane. Cum fiecare copil este diferit, unic, un caz în sine, este nevoie să lucreze pentru găsierea soluțiilor o întreagă echipă alcătuită din: părinți, educatoare, logoped, psihologul unității, medicul de familie, medicul școlar. Contribuția fiecăruia poate fi, la un moment dat, inestimabilă.

Ce gândește părintele...

Copilul nu ascultă!

Copilul nu se concentrează!

Copilul este leneș!

Copilul nu este consecvent!

Copilul este neglijent!

Copilul este circumspect!

Ce putem spune părinților?

- Construiți relații bune cu propriul copil.
- Asigurați-vă că știe că este iubit și că această dragoste nu este condiționată de rezultatele bune sau proaste.
- Asigurați-l pe copil că dificultățile întâmpinate nu sunt exclusiv din vina lui.
- Încurajați-l și susțineți-l pentru a avea o stimă de sine crescută.
- Alocați-vă cât mai mult timp pentru a vă asculta copilul.
- Încurajați cât mai mult sentimentul de a fi împreună.
- Găsiți domeniile în care copilul are succes pentru a-i dovedi că este capabil. Recompensați-l pentru efortul său la orice reușită.
- Ajutați copilul la activități, dar să nu le faceți în locul lui.
- Ajutați-l să fie mai bine organizat.
- Încurajați copilul să accepte responsabilități pe care să le îndeplinească.
- Încurajați hobby-urile și interesele copilului.
- Spuneți-i atunci când are un comportament neadecvat, și explicați-i cum vă simțiți cu privire la purtarea lui, apoi propuneți-i moduri mai adecvate de a se comporta.

Sugestii pentru educatoare

- Recompensați-l ori de câte ori este posibil. Încurajați-l.
- Încurajați sprijinul și cooperarea din partea colegilor.
- Creați un climat afectiv confortabil.
- Găsiți-i acele abilități pe care și le-a dezvoltat.
- Folosiți un limbaj simplu, ușor de înțeles.
- Ajutați-l să pronunțe corect cuvintele.
- Puneți-l să lucreze aproape de dumneavoastră, să vă fie la îndemână, să-l puteți ajuta mai des.
- Asigurați-vă că a înțeles și a reținut instrucțiunile.
- Lăsați-l să lucreze cu ajutor.
- Folosiți materiale didactice clare, mari și colorate.
- Lăsați-i timp suficient să-și termine sarcina de lucru.
- Verificați dacă cunoaște literele mari ale alfabetului, zilele săptămânii, lunile anului.
- Dați-i o listă cu câteva cuvinte scurte pe care acasă să le învețe pe litere (maxim cinci), cuvintele să fie interrelaționate, de exemplu: tort, tavă, suc etc.
- Reluați după un timp activitatea susținută și consolidați cunoștințele dobândite anterior de către elevii dumneavoastră .
- Așteptați cu încredere succesul!

Jocuri, tehnici, aplicații

- Activități individuale;
- Intervenția timpurie în remediarea dificultății;
- Cunoașterea ritmului de lucru al copilului și a posibilităților sale pentru a se evita eșecul;
- Încurajări permanente;
- Stârnirea interesului;
- Insuflarea încrederii în propriile capacități și aprecierea rezultatelor muncii depuse;
- Utilizarea de materiale didactice adecvate capacităților și intereselor copilului;
- Evitarea situațiilor cu încărcătură emoțională, care provoacă jena și atragerea atenției asupra unui lucru pe care nu îl poate face;
- Permanentă colaborare între părinți, educator și logoped.

„Privește ce imagini frumoase avem aici”

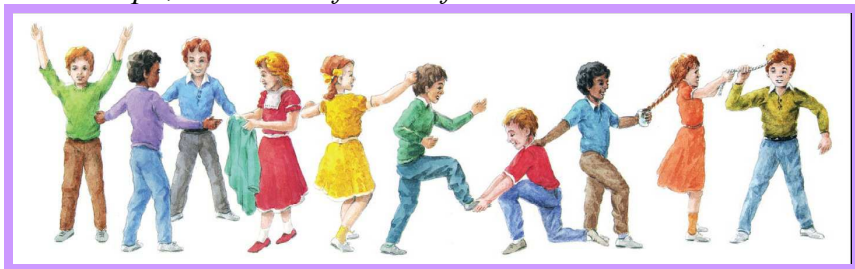
Aceasta este o modalitate de a prezenta copilului o poveste/ povestire plimbându-l printre paginile cărții și vorbindu-i despre ilustrații. Acest exercițiu provoacă curiozitatea copilului, oferindu-i motivația învățării, cititului și a exprimării orale.

În grădinița de copii povestirea este folosită atât ca metodă de expunere și comunicare de cunoștințe, cât și ca formă de

activitate destinată cunoașterii mediului și dezvoltării vorbirii preșcolarilor.

Din povești ca „Șorțulețul“, „Ce-a uitat Fănuță să spună“ copiii desprind cu ușurință necesitatea unei bune deprinderi igienice și de comportare civilizată și își formează astfel convingerea că trebuie să le respecte.

„La cireșe“, „La scăldat“, „Pupăza din tei“ favorizează însușirea fără dificultate a unor forme stilistice, expresii poetice; odata cu acestea se fac cunoscute și sunt asimilate de către copii, diverse forme flexionare ale cuvintelor.

Ascultând povestiri, copiii sesizează mijloacele verbale folosite de educatoare, dar și memorează cuvintele cu care încep și se încheie basmele („A fost odată ca niciodată...” „...și-am încălecat pe-o șa și v-am spus povestea așa”). Astfel, limba literară și cea populară, cu mijloace stilistice proprii intră în limbajul curent al copiilor.

De asemenea copiii pot fi convinși de necesitatea de a asculta cunoscând consecințele neascultării așa cum reies din povestirile „Mălina și ursuleții“, „ Scufița Roșie“, „Cocoșelul cu creastă de aur“ etc., pot învăța să dezaprobe necinstea, viclenia, lăcomia, zgârcenia și minciuna înfățișate în „Găinușa cea moțată“ , „Ciripel cel lacom“, „ Coliba iepurașului“, „Ursul păcălit de vulpe“, „Punguța cu doi bani“.

Prin intermediul altor povești cum sunt „Mănușa“, „Căciuliță roșie și Căciuliță albastră“, „ Iepurele și ariciul“, „Ridichea uriașă“ etc., copiii au prilejul să aprecieze

frumusețea prieteniei, a ajutorului reciproc și a vieții în colectiv.

Dragostea nemărginită și grija părinților față de copii, bunătatea și sacrificiul lor, ajutorul și dragostea între soră și frate sunt bine subliniate în povestirile „Nuielușa de alun“, „Inima mamei“, „Lebedele“, „Scorușul“.

„Norișor“ sensibilizează sufletul copiilor și-i fac să trăiască mai intens unele sentimente. Trăsături morale ca: modestia și hărnicia, necesitatea de a munci, ce pot fi sesizate din povestirile : „Cei trei purceluși“, „Fata babei și fata moșului“, „Plici și Plici-Plici“, „Fierarul năzdrăvan“, „Cenușăreasa“, înfățișate prin eroii și faptele din povești, îi fac pe copii să trăiască puternice emoții, să gândească și să ajungă la concluzii practice privind propria lor comportare. Ei învață că e frumos să fii politicos, cinstit, curajos sau harnic - ca eroul din poveste.

Exemplu: Povestirea „Scufița roșie”

Privește această imagine! Ce vezi?; Descrie personajele!; Cum sunt ele îmbrăcate? Ce culori vezi?; Unde merge Scufița roșie?; Ce crezi că se va întâmpla?; Cum arată lupul?; Cum este pădurea?; Descrie bunicuța!; Ce face vânătorul?; Ce crezi că va urma?

„Ascultă și repetă!”

Acest exercițiu urmărește corectarea tulburărilor de limbaj, a pronunției incorecte. Se recomandă folosirea softurilor educaționale specializate (Logopedix)

Exemplu de jocuri logopedice pentru copii

Repetă după mine

Scop: exersarea onomatopeelor "cu-cu; ga-ga"; perfecționarea auzului fonematic;

Desfășurarea jocului: Copiii sunt așezați în cerc, unul în mijloc, legat la ochii. Copiii se învârt în cerc până când copilul din mijloc bate din palme; atunci se opresc. Copilul merge,

atinge pe unul dintre ei și spune pe un ton oarecare "cu-cu" sau "ga-ga". Copilul atins pe același ton trebuie să repete după el. Dacă a repetat mai bine, intră el în cerc.

„Două împreună”

„Două împreună” este un joc educativ ce dezvoltă percepția vizuală, concentrarea și conceptele de părți ale întregului și simetria folosind cartoane de joc transparente. Copiii vor putea învăța de asemenea formele geometrice și combinarea acestora în culori primare.

Jocul conține:

- 24 cartoane de joc transparente cu părți ale întregului
- 6 cartoane de joc cu forme geometrice (contur)
- 2 cartoane de joc cu exemple

Jucătorul trebuie să asambleze forme geometrice în diferite poziții, orizontal sau vertical, sau în diferite culori folosind cărțile transparente pentru verificare. Poate fi jucat de 1-6 jucători.

„Joc de rol”

Unii copii evită interacțiunea socială alături de alți copii de vârsta lor, deoarece nu se simt încrezători în abilitățile lor sociale.

O modalitate simplă de a rezolva această problemă este aceea de a vă juca pe roluri, fără însă ca aceasta să devină o activitate de genul “să ne prefacem că ne jucăm” cu un copil, astfel încât să îi permiteți să se obișnuiască cu interacțiunea socială.

Exemplu

Prefaceți-vă că sunteți vânzătorul, un vecin sau un coleg și ajutați-l pe copil să practice contactul vizual, micile discuții sau cum să încheie politicos o interacțiune. Atunci când acesta nu se va simți confortabil, începeți să căutați căi prin care să îl ajutați să interacționeze cu ceilalți.

Bibliografie

1. Mara, D., (2004): *Strategii didactice în educația incluzivă, Editura didactică și pedagogică*, București;
2. Mel, Ainscow (coord.), (1995): *Pachet de resurse pentru instruirea profesorilor – cerințe educative în clasă*, Editat UNICEF- România;
3. Mușu, I. (coord.), *Ghid de predare - învățare pentru copiii cu cerințe educative speciale*; lucrare editată cu sprijinul Reprezentanței UNICEF în România și Asociația RENINCO;
4. Stoltz, G., *Eșec școlar*, (2000): Editura Victor, București;
5. Ungureanu, D., (1998): *Copiii cu dificultăți de învățare*, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București;
6. Vărășmaș T., (2001): *Învățământul integrat și/sau incluziv*, Editura S.C. Aramis Print S.R.L., București;
7. Vărășmaș T., (2004): *Școala și educația pentru toți*, Editura Miniped, București;
8. * * * *Să înțelegem și să răspundem la cerințele elevilor din clasele incluzive*, Editura RO MEDIA, București, 2002.

EDUCAȚIE TIMPURIE PENTRU TOȚI

Echipa de elaborare a broșurii:

Psiholog **Otilia Ardelean**

Psiholog **Emese-Roberta Bojin**

Psiholog **Mirela Borle**

Psiholog **Lavinia Petronela Caragia**

Psiholog **Fevronia Rodica David**

Psiholog **Mirabela Codruța Hanganu**

Psiholog **Doina Inklovits**

Psiholog **Maria Simona Miclăuș**

Echipa de coordonare:

Profesor **Larisa Chițu**

Profesor **Raluca Martin**

Profesor **Emilia Sorîțeu**

Design broșură:

Profesor metodist **Camelia Avramescu**

Titlul programului: Programul Operațional Sectorial pentru Dezvoltarea Resurselor Umane 2007 – 2013

Titlul proiectului: „Educație timpurie pentru toți”

Editorul materialului: Casa Corpului Didactic „Alexandru Gavra” Arad

Data publicării: noiembrie 2010

„Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României”